

ДО:

КИРИЛ ВЪТЕВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ИВАЙЛО СИМЕОНОВ
ДИРЕКТОР НА
ДИРЕКЦИЯ ОБЩА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РИБАРСТВОТО

НИКОЛАЙ ГЕОРГИЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО РИБАРСТВО И АКВАКУЛТУРИ

КОПИЕ ДО:

ИВАН ПАНДЪКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
РИБОЛОВНО СДРУЖЕНИЕ „БАЛКАНКА“

АНТОН БОЯДЖИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
РИБОЛОВНО СДРУЖЕНИЕ „НИЛЕТ“

ВЪЗРАЖЕНИЕ

ОТ

Генади Алтънов – любител риболовец с валиден риболовен билет №

Относно: Обществени консултации за стартирало производство, съгласно АПК, за изменение и допълнение на Заповед № РД09-89/03.02.2022 г. на Министъра на земеделието и храните

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪТЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СИМЕОНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЕОРГИЕВ,

Любител риболовец съм от около 30 години, ловя в различни области на страната, като в последните десет години следя отблизо и с внимание всяко едно изменение в националното законодателство по отношение на политиката в рибарството, засягаща задълженията и правата на любителите риболовци. Във връзка с публикувани и след запознаване с: уведомление за стартирало производство съгласно АПК за изменение и допълнение на Заповед № РД09-89/03.02.2022 г. на министъра на земеделието за въвеждане на забрана за извършване на риболов в рибностопански обекти по чл. 3, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за рибарството и аквакултурите или в зони от тях през периода

2022-2024 г.; доклад от Изпълнителния директор на ИАРА до Министъра на ЗХ; проект на заповед, качени на интернет сайта на Министерство на земеделието и храните - подсекция „Обществени консултации“ на секция „Обща политика в областта на рибарството“, изразявам мотивирано своето възражение срещу част от предложените текстове.

Изменението на Заповед № РД09-89/03.02.2022г. (за кратко по-долу наричана „Заповедта“) предвижда основно включване на нови водни обекти и/или участъци като забранени за риболов или въвеждане на режим „хвани-пусни“ при извършване на любителски риболов поради възникнала необходимост от опазване на популациите от риба и други водни организми в тях и във връзка с постъпили мотивирани писмени предложения от заинтересовани лица. Разбира се, основна цел на всички нас е запазването и устойчивото развитие на рибния ресурс, чрез прилагането и въвеждането на различни доказани и работещи практики.

Всякакви глупости и недоразумения съм чел през годините в административните документи, в областта на рибарството, но тази е най-блестящата сред всички тях и смятам, че досега не съм попадал на такова „чудо“. Ето защо, **категорично възраждавам, относно следните текстове от проекта на Заповедта и настоявам мотивирано пред всички вас за тяхното отпадане от бъдещото ѝ изменение:**

„II. В подточка 4.2.:

.....

4. След област Габрово се създава нов ред, както следва:

„Област Кърджали

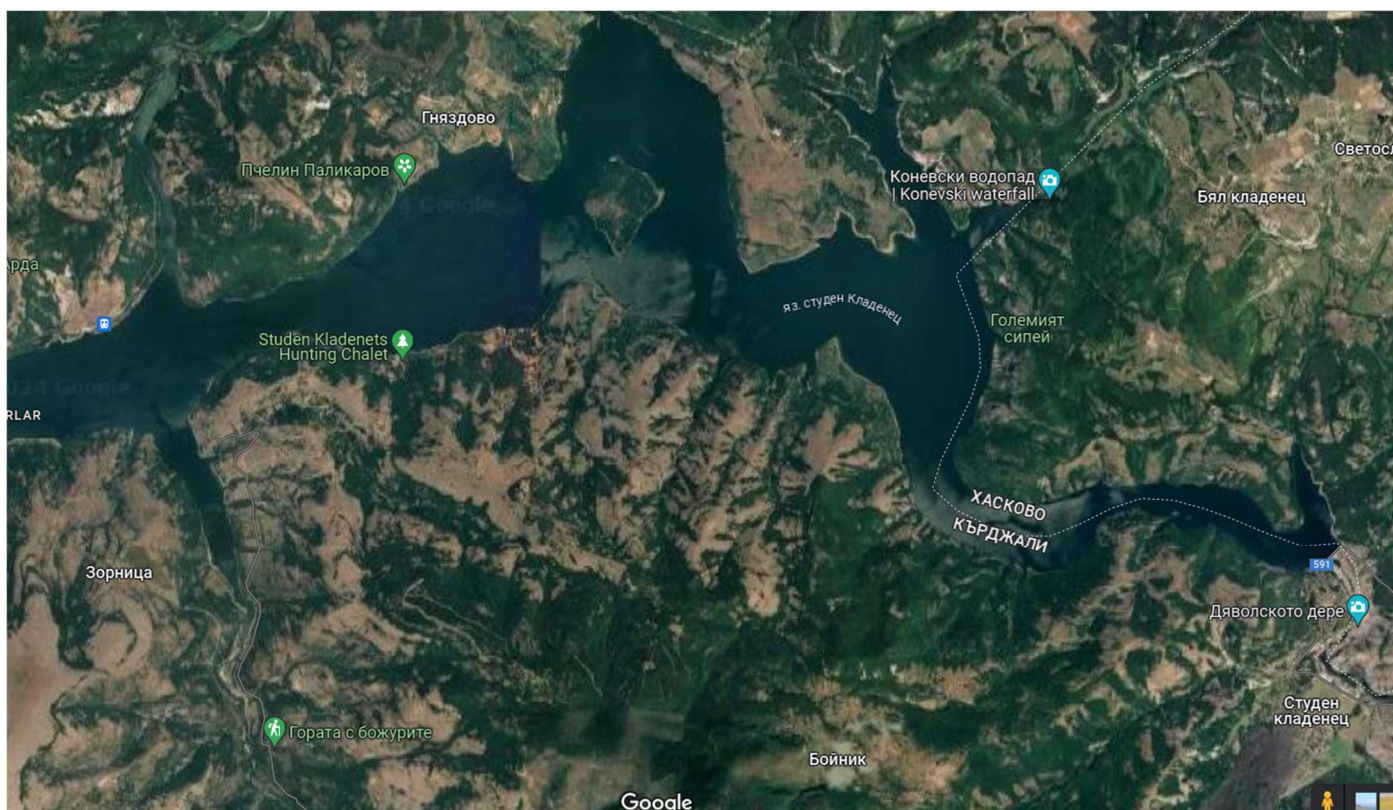
яз. Студен Кладенец – в участъка от южната брегова ивица на язовира, започваща от язовирната стена в посока запад, преминавайки през местността „Дарец“, „Ловен дом“ до местността „Буюк дере“, при устието на р. Нановица.“

Възраженията си черпя, воден от следните МОТИВИ:

1. На първо място и най-банално ще спомена, че не е ясно поради какви причини (въпреки, че документите са преминали съгласувателни процедури през всички нива – от редица държавни експерти, началници и директори, до юристките отдели на Агенцията и Министерството, като това ще стигне за подпис и до Министъра), **предложения язовирен участък на Студен Кладенец е включен в подточката на Заповедта, която се отнася до задържането на улов от балканска и македонска пъстърва през периода 2022-2024 г в участъците на реките и и водните обекти.** Не искам да коментирам евентуалните причини за очевидното неъответствие, но текста е включен в точката за речните пъстървови участъци, а всички знаем, че в Студен Кладенец не само липсва популация от видовете, но и никога не е имало такава, дори преди изграждането на язовира, когато река Арда е текла свободна и дива...
2. След внимателно изчитане и запознаване с мотивите в доклада на Изпълнителния директор на ИАРА към Министъра, които произтичат навярно от написаното от сдружението, което предлага глупостта за обявяване на хвани-пусни участъка, е записано следното:

„С цел опазване на рибните ресурси и създаване на зона за естественото им възпроизводство, предлагат да бъде въведен режим „хвани-пусни“ в участъка от южната брегова ивица на язовир Студен Кладенец, започваща от язовирната стена в посока запад, преминавайки през местността „Дарец“, „Ловен дом“ до местността „Буюк дере“, при устието на р. Нановица.“

Акваторията на язовира заема площ от 25 600 декара, като той е построен стратегически, в коритото на река Арда – един от големите ни язовири с комплексно предназначение. Всеки един човек, без да е експерт и с елементарни познания в ихтиологията и процеса на мръстене на рибите знае, че зоните за естествено размножаване, в язовирите, са главно плитките участъци на устията им („опашката“ на язовира), плитките ръкави и при устията на вливащите се реки и дерета, ако има такива. **Всеки, който познава природните дадености и релефа на предложения участък, би заключил, че той е далеч от понятието за естествена зона за размножаване на рибите.** Няма риба, която да се размножава в зоната на стената и прилежащите ѝ брегове, където дълбочините пред бреговете започват със откоси от по 3 и достигат до 40 метра. Посещавам язовира често и всички знаем къде е устието му, както и кои реки и дерета се вливат от южния бряг, както и ръкавите. Единствената потенциална зона от предложения участък, в която рибите биха намерили условия за мръстене, е ръкава при вливането на река Нановица, което на фона на общата дължина на хвани-пусни участъка е пренебрежително малко. За хората, които не са запознати с участъка и релефа на южния бряг, прилагам за справка следната сателитна снимка от Гугъл Мапс, на която отлично се виждат природните дадености и особености, както и потенциалните зони за естествени мръстилища.

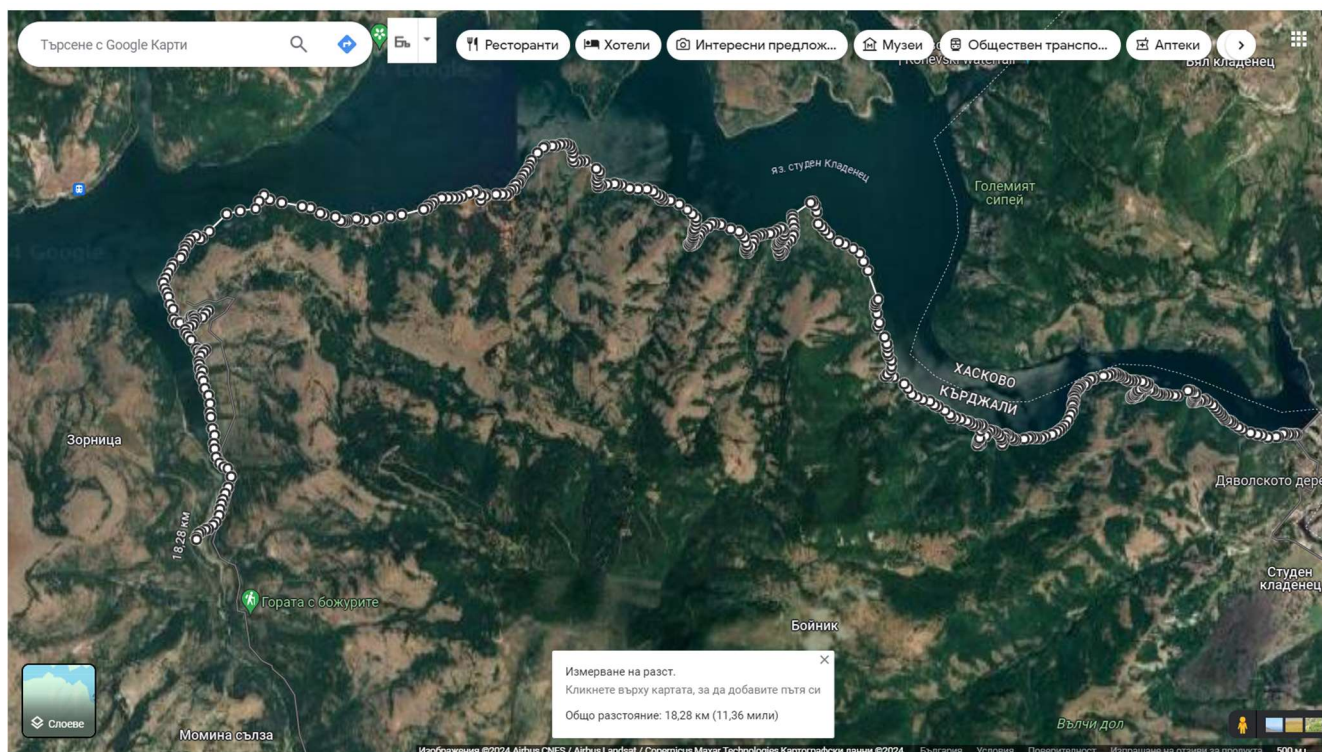

Мотивите, че предложения участък предлага на 100% „създаване на зона за естественото им възпроизводство“ са **безпочвени на 90%, немотивирани** и съм сигурен, че всеки един експерт от БАН и Институтите по аквакултури биха го потвърдили това на 100%.

И какво общо има принципа „хвани-пусни“ със „създаване на зона за естественото им възпроизводство“? Трябва да се има и предвид, че по време на забраната за риболов на рибите, установени със срокове в Приложение № 1 към чл. 32, ал. 1 от ЗРА, риболова в акваторията на Студен Кладенец е напълно забранен, освен ако изрично не е посочено, че е разрешен в нарочна Заповед на Министъра, съгласно член 32 ал. 4 от ЗРА, а такова събитие в историята на риболова досега не е имало и едва ли ще има, ако говорим за устойчиво развитие и опазване на рибния ресурс в Студен Кладенец.

3. **Липсват точни и ясни координати за началото и края на зоната** за „естествено възпроизводство“ на рибите – хвани-пусни участъка. Описани са само имена на местности: „започваща от язовирната стена в посока запад, преминавайки през местността „Дарец“, „Ловен дом“ до местността „Буюк дере“, при устието на р. Нановица.“, които над 99% от любителите риболовци в България не са чували в живота си и не ги познават.

Всички знаем първата „условна“ координата и няма как да я сбъркаме – стената на язовира (началото на бетона ѝ), но крайната „до местността „Буюк дере“, при устието на р. Нановица“ - не.

Бих запитал всички вас, в зависимост от водния стоеж в язовира, къде се намира устието на р. Нановица и при евентуално нарушение и неправомерно задържане на улов как инспекторите от ИАРА-Кърджали или РДГ ще обосноват точно на кое място е извършено административното нарушение? Друг въпрос, който бих запитал е хвани-пусни участъка обхваща ли и двата бряга на устието на реката или само единия, защото и това не е ясно...

Ако обхваща само десния ѝ бряг, защо на отсрещния ѝ ляв бряг ще е разрешено задържането на риба - няма рибния ресурс по двата бряга не е един и същ?

При почти пълен обем това означава, че участъка е с брегова ивица от над 18 километра. Тук се появява и друг въпрос - кой ще я контролира? Инспекторите на ИАРА и РДГ, които се броят на пръстите на едната ми ръка и имат достатъчно голям брой други и по-важни задължения? Обаче, да не пропускаме факта, че голяма част от тази „хвани-пусни“ зона е непристъпна откъм брега и практически риболова от брега е невъзможен. Какво тогава забранявате на любителите риболовци, след като е много трудно човешки крак да стъпи там, а какво остава за инспекторите на ИАРА и РДГ да ходят и да контролират, особено в каньона?

4. **С предлагането и въвеждането на брегова зона за хвани-пусни в Студен Кладенец се създава неравнопоставеност и пълна дискриминация, спрямо риболовците, ловящи от брега и от плавателни средства.**

Абсолютна дискриминация (съгласно чл. 4 от Закон за защита от дискриминация) е за риболовците ловящи от брега да се налага режим „хвани-пусни“, спрямо ловящите от плавателни средства (лодки, каяци и прочие) – за тях няма въведено ограничение, а само за тези, които ловят от брега. Тук намирам, че правото ми да ловя и да задържам улов е нарушено, спрямо риболовците, които пред мен ще ловят от лодка и ще задържат законно улов. Ако се заведе едно дело за дискриминация, при обжалване на издадената изменена Заповед, съм сигурен, че ще бъде спечелено и спорния „режим“ ще падне доста бързо и ще бъде обявен за незаконен в тази част на Заповедта на Министъра.

Вие ще задължите със Заповед на Министъра риболовците от брега да пускат обратно във водата всеки свой улов на риба, защото в противен случай ги грози глоба от 1500 до 3000 лева, а ловящите от лодка риболовци, които замаят с въдиците си и ловят край същите тези „хвани-пусни“ брегове ще си задържат риби, като те няма да имат никакви по-специални регулации и задължения, освен стандартните по ЗРА. Ами тя рибата, дали уловена от брега или от водата е една и съща – бреговаците ще улавят и пускат, а лодките ще задържат същите тия уловени и пуснати риби от бреговаците? Това е нечувана и невиждана глупост, до този момент, не само в България, но и във Вселената и няма нищо общо с цитирам *„Цел опазване на рибните ресурси и създаване на зона за естественото им възпроизводство, предлагат да бъде въведен режим „хвани-пусни“ в участъка.....“!*

Напомням, че по закон за любителите риболовци ловящи от брега и от плаваеми средства, във вътрешните водоеми на страната, важат едни и същи правила за любителски риболов, като дори таксите за риболовен билет са едни и същи – скромните 25 лева за година, въпреки, че достъпа до рибния ресурс и мобилността са съвсем различни, тоест те са равнопоставени законово, въпреки, че в действителност не са и не се отчита предимството и неограничения достъп до рибния ресурс на риболовците, които ловят от плавателни средства и по-трудния им контрол от страна на инспекторите.

5. **Въвеждането на принципа „хвани-пусни“, чрез нормативни актове, е компромисна мярка от страна на компетентния орган, имаща за цел да не лишава гражданите на 100% от практикуването на любителски риболов, като същевременно има за цел да запази рибните популации във водоемите ни и да ги умножи, при прилагане на стриктен**

контрол и добра риболовна култура от страна на любителите риболовци. Това е ефективен подход само тогава, когато се въвежда за цялата акватория на язовира или компрометирания (пресушен или изтровен) речен участък по двата брега и по вода, но не и за зона от брега на язовир. Давам пример с язовир Пчелина (Лобош), в който рибата бе изтровена и с цел възстановяването ѝ - в акваторията на целия язовир бе въведен режим хвани-пусни (не само по брега), който всъщност не е ясно докога ще продължи там – може и вечно, защото този язовир е проектиран и използван за утайник от промишлеността, като дори задържането и консумирането на риба от него не е препоръчително, надявам се досещате защо (в същото положение е и язовир Тополница – има дисертационни трудове дори дали рибата е годна за консумация или не, ама кой да ги чете тия научни трудове...). Кой ще оцени кога рибната популация в акваторията на Пчелина се е възстановила и как ще мотивира отпадането на режима не е ясно, но ето, че в цялата акватория на язовира важи правилото хвани-пусни за всички риболовци, без значение дали ловят от брега или от плаваемо средство, а не на парче, както се предлага за Студен Кладенец в Заповедта-проект.

***УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪТЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СИМЕОНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЕОРГИЕВ,***

Всякакви глупости съм чел и намирал в проектите за административни актове през годините, но на по-голямо безумие, напоследък, не бях попадал. Това би означавало няколко неща: тотален регрес в ИАРА, относно тяхната компетентност в сферата на ихтиологията и регламентираното упражняване на любителския риболов, или просто обслужване на нечий интерес, който има за цел единствено конфликт с любителите риболовци, но не и опазване и устойчивост на рибните популации.

Практикувам любителски риболов от години и съм привърженик на принципа хвани-пусни, но не и на въвеждането му по този изкривен и абсолютно немотивиран и неграмотен начин. В последните 12 години съм започнал да прилагам напълно доброволно този принцип и да се отказвам на 90% от задържане на улов от риба в сладководните ни водоеми, защото рибните популации почти навсякъде в страната ни са смазани и рибния ресурс в реките и язовирите е на изчезване, поради свръх улов - дължащ се на браконieri и недобросъвестни любители риболовци, слаб контрол и политики от страна на компетентните органи, корупция на всички нива в различни институции, безконтролно и безнаказано пресушаване на водоемите ни, както и един друг съвременен бич и тенденция – замърсяване и отравяне на водите, водещо до масово измиране на последните дивни рибни популации и трудното им възстановяване след нанесените екологични щети. Всичко това, вкупом, води само до значително отрицателно въздействие и е крайно време Държавата, като собственик на този рибен ресурс, да предприеме нови политики, модернизация и повишаване на човешкия капацитет и ресурс в структурите си, натоварени със задачата за опазване на последните дивни сладководни риби. Този рибен ресурс е и туристическа атракция, така че при воля, желание и прилагане на правилни държавни политики, а не прехвърляне на отговорността върху частни кухи и корумпирани организации, би могъл да се развие на световно ниво, като приноса за бюджета би бил само положителен, но само при стриктен държавен контрол.

Надявам се, сами да разбирате, че предложението за хвани-пусни зона в язовир Студен Кладенец не е мотивирано и не е оформено достатъчно добре, то е безпочвено и дискриминационно, като е и в разрез с истинския принцип и верую на „хвани-пусни“ и особено при въвеждането му като регулаторна мярка, имаща за цел опазването и възстановяването на дивите сладководни риби.

Ето защо, настоявам най-категорично и мотивирано текстовете, имащи за цел включването на отделен участък от бреговете на язовир Студен Кладенец, да отпаднат от изменението на Заповедта и подобен режим да не бъде въвеждан зонално по брегова ивица в нито един язовир, освен в случаите, когато участъка е разрешен за риболов в нарочна Заповед на Министъра, съгласно член 32 ал. 4 от ЗРА.

Настоящото мотивирано възражение изпращам и до две от най-активните рибоопазващи сдружения в страната, като „Балканка“ е основоположник на въвеждането на принципа хвани-пусни в нормативните актове и смятам, че те трябва да бъдат информирани за настоящото обществено обсъждане, моите мотиви и предложенията за изменение на Заповедта.

С УВАЖЕНИЕ,

/маг. инж. Генади Алтънов/

Дата: 13.02.2024 г.